

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U MAKARSKOJ
Kralja Petra Krešimira IV 2
21300 Makarska

P-213/2024-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Makarskoj, po sutkinji tog suda Marijani Visković, u pravnoj stvari tužitelja Zdenka Jelaša (OIB: 05226981967) iz Osijeka, Josipa Jurja Strossmayera 316, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Ćosić, odvjetnik u Imotskom protiv tuženika Željka Jelaša (OIB: 84182709632) iz Osijeka, Josipa Jurja Strossmayera 316, kojeg zastupaju punomoćnici Dario Lalić i Bojan Filipović, odvjetnici u Makarskoj, radi utvrđenja ništetnosti ugovora o doživotnom uzdržavanju i radi raskida ugovora o doživotnom uzdržavanju, nakon održane glavne i javne rasprave 15.travnja 2026.u prisutnosti tužitelja, tuženika i njihovih punomoćnika, na ročištu zakazanom radi donošenja i objave odluke 26.svibnja 2026. objavio je i

presudio je

I Odbija se glavni tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

1.,„Utvrdjuje se ništetnim Ugovor o doživotnom uzdržavanju sklopljen između pok. Nade Jelaš iz Makarske kao primatelja uzdržavanja i tuženika Željko Jelaš iz Osijeka, Strossmayerova 316, OIB: 84182709632 ovjerenog pred javnim bilježnikom Ante Pejčkovićem iz Makarske, Ulica Stjepana Radića 7/1 pod brojem Ov-4037/16 od dana 29. kolovoza 2016. godine, te da isti ne proizvodi pravne učinke.“

2. „Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe tužitelju plati trošak prouzročen ovom parnicom sa zakonskim zateznim kamata od dospelosti pa sve do dana isplate zajedno sa pripadajućom kamatom koja teče od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate.“

II Odbija se eventualno kumulirani tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

1.,„Raskida se Ugovor o doživotnom uzdržavanju sklopljen između pok. Nade Jelaš iz Makarska kao primatelja uzdržavanja i tuženika Željko Jelaša iz Osijeka, Strossmayerova 316, OIB: 84182709632 ovjerenog pred javnim bilježnikom Ante Pejčkovićem iz Makarske, Ulica Stjepana Radića 7/2 pod brojem Ov-4037/16 od dana 29. kolovoza 2016. godine.“

2. „Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe tužitelju plati trošak prouzročen ovom parnicom sa zakonskim zateznim kamatom od dospelosti pa sve do dana isplate zajedno sa pripadajućom kamatom koja teče od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate.“

III Nalaže se tužitelju Zdenku Jelašu (OIB: 05226981967), u roku od 15 dana, naknaditi tuženiku Željku Jelaša (OIB: 84182709632) trošak parničnog postupka u iznosu od 6.250,00 eura sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 26.svibnja 2026.do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1.siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1.srpnja te godine.

Obrazloženje

1. Tužitelj Zdenko Jelaš iz Osijeka je ovom sudu, kao stvarno i mjesno nadležnom, podnio tužbu protiv tuženika Željka Jelaša iz Osijeka, radi utvrđenja ništetnosti ugovora o doživotnom uzdržavanju (glavni tužbeni zahtjev) i raskida ugovora o doživotnom uzdržavanju (eventualno kumulirani tužbeni zahtjev). Tužitelj u tužbi u bitnom navodi da su , sad pok. majka stranaka Neda Jelaš i tuženik Željko Jelaš dana 29.kolovoza 2016. sklopili Ugovor o doživotnom uzdržavanju kojim je primateljica uzdržavanja dala u vlasništvo davatelju uzdržavanja nekretnine u k.o. Makarska (misli se na k.o. Makarska-Makar) ½ i 5/16 kč.br. 1773/4 zk.ul. 2382 u naravi voćnjak te u k.o. Osijek 5/16 kč.br. 14, zk.ul. 7824 u naravi dvorište i kuća, te sve ostale pokretnine, nekretnine, prava , a za uzvrat davatelj uzdržavanja se obvezao na cjelokupnu skrb o primateljici uzdržavanja. Međutim, da pok. Nedi Jelaš nije bilo potrebno uzdržavanje, barem ne sve do zadnjih šest mjeseci života, posebice ne pospremanje, pranje rublja, kupovina odjeće i obuće, njega te je ista unatoč dubokoj starosti (95 godina) bila zdrava osoba. Osim toga, tuženik kao davatelj uzdržavanja nije ništa od navedenog (osim sahrane) obavljao , a nije niti mogao obavljati s obzirom da isti cijelo vrijeme živi u Osijeku, te je isti slabog imovnog stanja. Jedino kada je tuženik boravio kod svoje majke jest kada je iznajmljivao predmetnu nekretninu u k.o. Makarska-Makar koja jest upisana kao voćnjak, ali koja je u naravi kuća dvokatnica. Međutim, van sezone iznajmljivanja isti nije boravio niti posjećivao majku, posebice jer je u predmetno vrijeme boravio kao i tužitelj u Osijeku. Osim toga, dana 28.ili 29.svibnja 2018. pok .Neda Jelaš je pala na pod u navedenoj nekretnini u Makarskoj te su upotrebom sile od strane PP Makarska provaljena ulazna vrata na predmetnoj nekretnini te je ista u pratnji službenika PP i Hitne pomoći Makarska otpremljena u bolnicu Firule u Splitu gdje je ista preminula 30.svibnja 2018. Iz navedenog se jasno vidi da tuženik nije ispunio svoju ugovornu obvezu, iako se u zadnja tri ili četiri mjeseca prije smrti ista žalila na određenu bol u prsima te slabost. Navedeni Ugovor o doživotnom uzdržavanju je i prividan ugovor jer je sačinjen sa svrhom da tužitelju kao zakonskom nasljedniku ne pripadne imovina koja je predmet Ugovora , pa slijedom toga isti je protivan moralu. Ne radi se o ugovoru o doživotnom uzdržavanju, već o oporučnom raspolaganju odnosno sastavljanju oporuke u korist tuženika, a podredno o darovanju u slučaju smrti. Navodi dalje je da je pok. Neda Jelaš više puta strankama, a i svjedocima navela da želi da sve naslijedi tuženik jer je isti najsiromašniji od sve braće, odnosno da tužitelj i nasljednici iza pok. brata Vlade Jelaša ne mogu tražiti nužni dio, a koji bi svakako mogli tražiti da nije bilo Ugovora o doživotnom uzdržavanju. Stoga je ovaj Ugovor suprotan odredbama Zakona o obveznim odnosima, a podredno isti

nije bio niti ispunjen od strane tuženika jer isti nije ispunio svoju ugovornu obvezu te nije pružio zdravstvenu skrb majci niti je mjesecima bio kod majke za koju je znao da je poodmakle životne dobi i da se ne osjeća dobro. Stoga je Ugovor potrebno raskinuti.

2. U odgovoru na tužbu – u podnesku zaprimljenom u spis 17.travnja 2020. (list spisa 199 do 206) tuženik se usprotivio tužbi i postavljenim tužbenim zahtjevima u cijelosti, te predložio da ih sud odbije. Tuženik je u bitnom naveo da predmetni Ugovor o doživotnom uzdržavanju nije zahvaćen navedenim razlozima ništavosti jer nije protivan moralu, prisilnim propisima niti se radi o prividnom ugovoru. Isto tako da ga nije potrebno raskinuti obzirom je tuženik kao davatelj uzdržavanja u cijelosti izvršavao i izvršio sve preuzete obveze iz sklopljenog Ugovora. Primateljica uzdržavanja je bila svjesna i željela je s tuženikom kao davateljem uzdržavanja sklopiti upravo Ugovor o uzdržavanju, a ne neki drugi pravni posao. Primarna pobuda primateljice uzdržavanja i cilj samog ugovora je da primateljica uzdržavanja za sebe osigura potrebnu skrb što je bila primarna pobuda da sa sinom tuženikom zaključi predmetni Ugovor jer je s njim bila u jakom bliskom odnosu uzajamnog poštivanja, uvažavanja i razumijevanja, dok je s tužiteljem bila u jako lošim odnosima. Netočni su navodi da je tuženik bio slabog imovinskog stanja jer je bi vlasnik gostionice u Osijeku, a kasnije caffe-bara, gdje je ostvarivao solidna primanja , dok mu je supruga bila ravnateljica osnovne škole. Primateljica uzdržavanja je zaključila predmetni Ugovor upravo sa tuženikom jer je htjela da je upravo on do kraja života uzdržava i pazi na nju, kako je uostalom to radio cijeli život. Pogrešno i neosnovano tužitelj tvrdi da tuženik kao davatelj uzdržavanja nije živio sa primateljicom uzdržavanja, te da je i iz tog razloga ugovor o doživotnom uzdržavanju ništetan, obzirom da predmetnim Ugovorom nije ugovorena zajednica zajedničkog života između davatelja uzdržavanja i primateljice uzdržavanja nit je ugovorena volja stranaka bila usmjerene ka tome cilju iako je i pored toga tuženik veći dio godine živio sa primateljicom uzdržavanja i bio joj pri ruci i pomoći kada je za to bilo potrebe. Tuženik ističe da je u cijelosti i za vrijeme cijelog trajanja predmetnog Ugovora izvršavao sve svoje preuzete obveze spram primateljice uzdržavanja. I samo primateljica uzdržavanja je u predmetnom Ugovoru potvrdila da ju je tuženik posljednjih dvadeset godina pazio i prema njoj iskazivao punu brigu, pažnju i skrb, te je upravo ona inicirala sklapanje Ugovora jer je željela da upravo tuženik nadalje na dosadašnji način nastavi brigu o njoj do kraja života. Zadnja dva mjeseca prije smrti majke tuženik je boravio kod majke i brinuo se o njoj. Tako ju je 4.travnja 2018. vozio na unaprijed dogovoreni pregled u KBC Split, 21.travnja 2018. na specijalistički pregledu u KBC Split, nakon čega su u dogovoru s majkom tuženik vratio u Osijek, a umjesto njega je u Makarsku došla njegova kćerka koju je zadužio da pripazi na baku. S druge pak stranke, pok. Neda Jelaš nije bila u dobrim odnosima sa drugim sinom-tužiteljem, obzirom isti prema njoj nije iskazivao nikakvu brigu i pažnju, a zadnjih tridesetak godina uopće nisu bili u značajnim kontaktima. Taj odnos dodatno pogoršao sredinom 2017.kada je tužitelj saznao da je majka sklopila predmetni Ugovor o doživotnom uzdržavanju, te je zahtijevao od majke da ga raskine i da mu ona darovnim ugovorom prepíše dio imovine koja je predmet Ugovora o doživotnom uzdržavanju. Majka to nije htjela potpisati i nije htjela raskinuti Ugovor o doživotnom uzdržavanju. Tuženik ističe da je uredno izvršavao preuzetu obvezu uzdržavanja, te da bi primateljica uzdržavanja poduzela određene pravne korake i zahtjeve usmjerene ka raskidu u ugovora da to nije bilo tako. U odnosu na događaj od 29.svibnja 2018. kada je primateljica uzdržavanja pala u svojoj kući, tuženik ističe da ga tužitelj zlonamjerno interpretira taj događaj jer je primateljica uzdržavanja nije ima zdravstvene probleme prije toga i bila je pokretna, te je prije tog nesretnog događaja do 25.svibnja 2018. s njom u kući boravila kćerka tuženika Anita Jelaš i baka joj se nije žalila ni na kakve

zdravstvene probleme. Taj nesretan događaj tuženik nije mogao predvidjeti niti spriječiti.

3. U dokaznom postupku sud je pružio strankama mogućnost izjašnjavanje je je izveo dokaze pregledom Ugovora o doživotnom uzdržavanju od 29.kolovoza 2016. ovjerenog kod javnog bilježnika Ante Pejkovića u Makarskoj pod brojem OV-4037/16 od 29.kolovoza 2016. (dalje: Ugovor) , pregledom Izvatka iz zemljišne knjige za k.o. Makarska-Makar zk.ul. 2382 , pregledom Izvatka iz zemljišne knjige za k.o. Osijek zk.ul. 7824, pregledom Osmrtnice za pok.Nedu Jelaš, pregledom dopisa- „zamolbe“ tužitelja Zdenka Jelaša upućenog PP Makarska od 5.lipnja 2018.,pregledom dopisa PP Makarske od 11.lipnja 2018., pregledom rješenja Općinskog suda u Vrgorcu , zemljišnoknjižni odjel broj Z-123/06 od 18.rujna 2006., pregledom Izvatka iz zemljišne knjige za k.o. Dragljane zk.ul. 65, pregledom rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Makarskoj broj O- 162/91 od 18.veljače 1993. iza pok. Mirka Jelaša pok.Ivana, pregledom uzajamne oporuke Mirka Jelaša pok.Ivana i Nede Jelaš pok.Mirka od 13.siječnja 1991., pregledom Smrtnice matičnog ureda Split na ime Nede Jelaš 8 Mirko), rođ.Prnić, pregledom Izvatka iz Matice rođenih na ime Neda Prnić, pregledom Izvatka iz matice rođenih na ime Zdenko Jelaš, pregledom zapisnika od 11.ožujka 2019. u predmetu O-3192/18, UPP/OS-105/18 iza pok. Nede Jelaš kod javnog bilježnika u Makarskoj Anamarije Arapović Vranješ, pregledom tužbe zbog smetanja posjeda tužitelja Zdenka Jelaša protiv tuženika Željka Jelaša od 11.listopada 2018., pregledom Darovnog ugovora zaključenog između Nede Jelaš kao darovateljice i Željka Jelaša kao obdarenika od 30.kolovoza 1994., pregledom Zaključka Grada Makarske, Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo od 12.rujna 2019., pregledom Rješenja o izvedenom stanju Grada Makarske , Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo od 12.veljače 2020., pregledom Geodetskog snimka izvedenog stanja i priloženih izvadaka iz zemljišne knjige (list 98 do 119 spisa) , pregledom rješenja Općinskog suda u Osijeku broj Z-10814/13 od 3.prosinca 2013., pregledom rješenja Općinskog suda u Makarskoj broj O-343/11 od 18.siječnja 2012. iza pok. Mirka Jelaša pok.Ivana, pregledom rješenja Općinskog suda u Osijeku, zemljišnoknjižni odjel broj Z- 10724/06 od 12.rujna 2006., pregledom dopisa Ministarstva turizma od 26.kolovoza 2019., pregledom dopisa Ureda državne uprave u SDŽ, Službe za gospodarstvo , Ispostava Makarska od 3.rujna 2019., pregledom zaključka Ureda državne uprave u SDŽ, Službe za gospodarstvo , Ispostava Makarska od 14.listopada 2019., pregledom zapisnika Ureda državne uprave u SDŽ, Službe za gospodarstvo , Ispostava Makarska od 25.listopada 2019., pregledom rješenja Ureda državne uprave u SDŽ, Službe za gospodarstvo , Ispostava Makarska od 7.studenoga 2019., pregledom dopisa Ureda državne uprave u SDŽ, Službe za gospodarstvo , Ispostava Makarska od 14.listopada 2016., pregledom rješenja Ministarstva turizma od 9.prosinca 2016., pregledom rješenja Ministarstva turizma od 9.prosinca 2016., pregledom dopisa Ureda državne uprave u SDŽ, Službe za gospodarstvo , Ispostava Makarska od 27.veljače 2017., pregledom žalbe od 28.svibnja 2018., pregledom žalbe od 14.kolovza 2018., pregledom fotografija dostavljenih od strane tužitelja (list 158 od 160 spisa), pregledom isprava dostavljenih od strane tužitelja (list 160 do 171 spisa), pregledom Psihijatrijskog nalaza spec .psihijatra dr. Ive Duževića za Nedu Jelaš od 19.kolovoza 2016., pregledom specijalističkih nalaza KBC Split za Nedu Jelaš (list 208 do 210 spisa), pregledom preslike oporuke Jelaš pok. Ivana Mirka od 13.siječnja 1991.proglašene pod brojem Pi-38/902, O-162/91, pregledom uplatnica (list 215 spisa), pregledom darovnih ugovora (list 216 i 217 spisa), pregledom pisma (list 218 spisa), pregledom rješenja Ureda državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Ureda za turizam, Ispostava Makarska od 18.prosinca 2001., pregledom isprava

dostavljenih od strane tužitelja uz podneska od 5.ožujka 2021. (list spisa 220 do 343 spisa), pregledom isprava dostavljenih od strane tužitelja uz podnesak od 12.svibnja 2021. (list spisa 344 do 460), saslušanjem svjedoka Mije Matkovića, Ivana Rudeža, Nade Jelaš, Edite Jujnović, Vladimira Vulete, Marije Pivac, Milenka Pivca, Zdenke Pivac rođ. Jelaš (putem zamoljenog Općinskog suda u Splitu), Ane Perković , Božidara Viduke, Zdravka Kuhara, Milana Župančića, Marije Varga, Branka Hrpka, Eve Jelaš, Irene Čerba, Blaženke Jelaš (putem zamoljenog Općinskog suda u Osijeku), Anite Jelaš kći Željka (putem zamoljenog Općinskog građanskog suda u Zagrebu) , pregledom medicinske dokumentacije tužitelja (list spisa 535 do 546). saslušanjem tužitelja i tuženika. Podnesak tužitelja dostavljen u spis 19.svibnja 2026. sud nije mogao uzeti u obzir, jer je isti dostavljen nakon zaključenja raspravljanja.

4. Uvažavajući izraženi stav drugostupanjskog suda (Županijskog suda u Osijeku) u rješenju poslovni broj GŽ-150/2023-3 od 7.veljače 2024., posebno ocjenu tog suda da sud iskaze ostalih svjedoka , osim iskaza svjedoka Edite Jujnović, i iskaze stranaka nije interpretirao, analizirao, ocijenio, niti doveo u vezu sa ostalim dokazima u smislu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine" broj 53/1991., 91/1992., 112/1999., 129/2000., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 96/2008., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022. , 155/2023. i 146/2025. dalje: ZPP) sud je u ponovljenom postupku, nakon što je strankama omogućio da se izjasne o tome hoće li se ponovno izvoditi svi izvedeni dokazi (obzirom da je došlo do izmjene suca) , pročitao zapisnike sa svim izvedenim dokazima i nakon toga zaključio raspravu.

5. Stranke su, putem punomoćnika, popisale trošak parničnog postupka.

6. Tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

7. U odnosu na glavni tužbeni zahtjev kojim se traži utvrđenje da je Ugovor o doživotnom uzdržavanju od 29.kolovoza 2016. ništetan te da ne proizvodi pravne učinke:

Pregledom Ugovora o doživotnom uzdržavanju zaključenog između Nede Jelaš kao primateljice uzdržavanja i Željka Jelaša kao davatelja uzdržavanja ovjerenog kod javnog bilježnika Ante Pejčkovića u Makarskoj pod brojem OV-4037/16 od 29. kolovoza 2016. (list spisa 7 do 14, dalje u tekstu: Ugovor) utvrđeno je da je isti zaključen između majke i sina, kojim ugovorom je primateljica uzdržavanja svu svoju imovinu dala u vlasništvo davatelju uzdržavanja koji se obvezao da će doživotno uzdržavati primateljicu uzdržavanja na način da se obvezuje osigurati joj: potpunu prehranu sukladno njenom zdravstvenom stanju, pospremanje stana i pranje rublja, kupiti joj potrebnu odjeću i obuću, osigurati joj svu potrebnu njegu, a u slučaju bolesti liječenje te snositi sve troškove liječnika i lijekova, uključivo i bolničke troškove, u slučaju njena smještanja u dom za starije i nemoćne osobe, snositi troškove smještaja, redovito ju posjećivati te voditi brigu o njenim osobnim potrebama, u slučaju smrti pokopati je po svojem trošku, prema mjesnom običaju i prema njenoj želji.

8. Tužitelj u tužbi tvrdi da sada pok. Nedi Jelaš nije bilo potrebno uzdržavanje niti pomoć treće osobe, da tuženik nije mogao fizički pružiti pomoć, sve da je i postojala potreba jer je veći dio godine bio u Osijeku, a nije angažirao bilo koga da radi umjesto njega, da je predmetni ugovor prividan sačinjen sa svrhom da njemu kao zakonskom nasljedniku ne pripadne imovina navedena u tom ugovoru pa slijedom toga protivan moralu , te da se u konkretnom slučaju ne radi o ugovoru o doživotnom uzdržavanju, već oporučnom raspolaganju, a podredno ugovoru o darovanju u slučaju smrti.

9. Pregledom Ugovora, posebno čl. II. utvrđuje se kako su stranke suglasno utvrdile da davatelj uzdržavanja, već dvadesetak godina skrbi i brine o primateljici uzdržavanja, brinući se za njene potrebe, te snosi dio njenim životnih troškova.

Primateljica uzdržavanja izjavljuje da se nalazi u poodmakloj životnoj dobi, da će joj biti sve teže samostalno se brinuti o sebi, pa će joj biti potrebno i daljnje uzdržavanje. Kako je davatelj uzdržavanja i do sada prema njoj iskazivao brigu, pažnju i skrb, odnosno s obzirom da davatelj uzdržavanja posljednjih dvadesetak godina skrbi o njoj, primateljica uzdržavanja želi da je davatelj uzdržavanja do kraja njena života uzdržava i da se skrbi o njoj, po radi čega su se složno dogovorili da zaključe Ugovor o doživotnom uzdržavanju, te na taj način i pravno reguliraju dosadašnja i buduća međusobna prava i obveze.

10. Ugovor je zaključen 29. kolovoza 2016.

11. U spisu se na listu 207. nalazi psihijatrijski nalaz spec. psihijatra dr. Ive Duževića od 19. kolovoza 2016. Pregledom tog nalaza utvrđuje se da je pregledom obavljen u sklopu utvrđivanja ubrojivosti, te da je utvrđeno nakon pregleda kako je ista očuvanih spoznajnih mogućnosti, uredno prepoznaje stvarnost, te je u stanju samostalno izraziti svoju volju, te u skladu s njom i postupati.

12. U ovom postupku saslušani su brojni svjedoci.

13. Svjedok Mijo Matković, nesrodan sa strankama u svom iskazu je u bitnom naveo da je dobro poznao sada pok. Nedu Jelaš i njenog pokojnog muža, dugi niz godina poznaje i tužitelja i tuženika, da je tuženik dolazio u Makarsku u kuću gdje je živjela njegova majka pretežitom ljeti a i u drugom dijelu godine, ali on na to nije obraćao neku posebnu pozornost. Za Nedu Jelaš je rekao da je bila "živahna starica", a ostale okolnosti nisu mu poznate.

13.1. Svjedok Ivan Rudež, nesrodan sa strankama, u bitnom je iskazao da je vrlo dobro poznao Nedu Jelaš, da tuženika viđa zadnjih 20-ak godina, da je tuženik nakon zaključenja Ugovora 2016. dolazio u Makarsku u kuću gdje je živjela njegova majka, da je gotovo cijelo ljeto boravio u Makarskoj, tu bi ga viđao, a znao bi ga vidjeti i u ostalom dijelu godine. Neda Jelaš je bila domaćica, bavila se i turizmom bila je energična, hrabra žena, puna života i takva je bila do zadnjih 5-6 dana prije smrti. Neda Jelaš se sama brinula o sebi, nije vidio da bi netko teći dolazio kuhati, spremati joj stan a 10-ak dana prije smrti kod nje nije bio nitko a prije toga kod nje je bio njen sin Željko Jelaš.

13.2. Svjedok Zdenka Pivac, rođ. Jelaš, rođakinja stranaka (tužitelj i tuženik su njeni prvi rođaci-sinovi njenog pok. strica) u bitnom je iskazala da je poslije smrti strica Mirka došlo do poremećaja odnosa između braće zbog imovinsko pravnog stanja. Ti odnosi su poremećeni naročito nakon smrti njihove majke Nede Jelaš. Neda je bila vrlo vitalna i samostalna žena koja se brinula sama o sebi te joj nije trebala tuđa pomoć, tek nekoliko dana prije nego što je umrla je pala i doživjela moždani udar od čega je umrla sa 91. godinu. Sa sinovima se slagala relativno dobro, možda malo više s mlađim sinom Željkom. Željko je dolazio kod majke svako ljeto, ne bi dugo boravio a iznajmljivao je dio kuće. Pok. Neda je odlazila kod Željka u Osijek ali bi boravila kratko. Neposredno pred Nedinu smrt kod je boravila Željkova kćerka Anita Jelaš, nije se mogla izjasniti kada ni koliko dugo.

13.3. Svjedok Nada Jelaš, njen pok. suprug Vinko je bio u srodstvu sa strankama je u bitnom iskazala da je tuženik dolazio u Makarsku gdje je živjela njegova majka najčešće za vrijeme turističke sezone, dok bi bio gostiju a nakon toga bi otišao. Poznato joj je da je jednom Neda Jelaš boravila kod tuženika u Osijeku. Često se družila s njom, često ju je sretala u gradu i vidjela da je sama kupovala i nosila hranu, obavljala je sama sve poslove u stanu a zadnji put ju je vidjela otprilike mjesec dana prije njene smrti.

13.4. Svjedok Edita Jujnović, nesrodna sa strankama, u svom iskazu u bitnom je navela da je tuženik svake godine dolazio u kuću u kojoj je živjela njegova majka i

to da bi došao krajem petog mjeseca te se tu zadržao do 11.- mjeseca kada bi iza Svih svetih otišao u Osijek. Dok bi bio tu, plaćao bi račune za majku, kupio bi joj drva. Ona bi se ponekad ponudila platiti joj neke račune, a na tu njenu ponudu bi joj pok. Neda rekla da to nije potrebno da će to platiti Željko Sve joj je ovo poznato iz razgovora sa sada pok. Nedom. Poznato joj je da je Anita Jelaš, tuženikova kći bila kod Nede Jelaš i daj otišla dva ili tri dana prije nego što je ista imala nesreću kući. Za vrijeme dok bi tuženik bio, nekada bi došla i njegova supruga, a Neda bi se u to vrijeme hranila sa Željkom i njegovom suprugom. Neda je bila razborita, pokretna žena. Za vrijeme kada bi Željko bio u Osijeku, Neda bi sama sebi kuhala i spremala. Poznato joj je da je tuženik ranije držao gostionicu. U odnosu na događaja od 29. svibnja 2018., nazvao ju je tuženik i rekao da mu se majka ne javlja na telefon pa da provjeri o čemu se radi nakon čega je ona pokušala telefonskim putem nazvati Nedu, pa kako joj se nije javljala o tome je obavijestila tuženika i policiju, nakon čega su došli policija i djelatnici hitne pomoći.

13.5. Svjedok Vladimir Vuleta, nesrodan sa strankama je samo izjavio da je tuženika upoznao prvi put 2021. (godina kada je davao iskaz), da je ranije često puta sretao Nedu Jelaš ali se ne sjeća da ju je sretao zadnju godinu-dvije.

13.6. Svjedok Marija Pivac, nesrodna sa strankama, u bitnom je iskazala da je tuženik dolazio u Makarsku gdje je živjela njegova majka svako ljeto, išao joj je u kupovinu, bio je non-stop sa svojom majkom. Anita Jelaš je dolazila ljeti kod bake. Poznato joj je i da je Neda boravila kod tuženika u Osijeku. Neda je bila zdrava, čvrsta i pokretna.

13.7. Svjedok Milenko Pivac, nesrodan sa strankama, u bitnom je istaknuo da je tuženik dolazio u Makarsku, da je jednom bio na objedu sa suprugom u kući Nee Jelaš u kojoj je tada bio tuženik, da je Neda dolazila u Osijek kod tuženika a iz onog što je on mogao vidjeti, između njih je postojao jedan skladan odnos.

13.8. Svjedok Ana Pejković, nesrodna sa strankama je u bitnom iskazala da poznaje stranke a da je poznavala i njihovu majku, da je susjeda već oko 35 godina i da je Nedu viđala u bašči kada bi dolazila iz Makarske u Osijek. Ne zna da je itko brinuo o Nedi u Makarskoj zadnjih godina prije njezine smrti jer je ona bila u stanju održavati i kuću.

13.9. Svjedok Božidar Viduka, nesrodan, u bitnom je iskazao da je radio papirologiju za legalizaciju kuće strankama i da ga je angažirao tužitelj, pa je tada saznao da su Neda i Željko iznajmljivali kuću turistima da se Zdenko tome protivio. Između Nede i Željka je bio jedan normalan odnos između majke i sina, nije mu poznato tko je o Nedi vodi brigu dok je živjela u Makarskoj.

13.10. Svjedok Zdravko Kuhar, nesrodan, u bitnom je iskazao da ne zna tko je vodio brigu o Nedi dok je živjela u Makarskoj, te ne zna ništa o odnosu Željka i Nede a ni o Ugovoru.

13.11. Svjedok Milan Župančić, nesrodan, u bitnom je također iskazao da ne zna ništa o Nedi niti o njezinom odnosu sa Željkom a niti o Ugovoru o doživotnom uzdržavanju.

13.12. Svjedok Marija Varga, nesrodna, u bitnom je iskazala da ne zna tko je vodio brigu o Nedi dok je živjela u Makarskoj niti joj je poznato išta o Ugovoru o doživotnom uzdržavanju, ne zna kakav je bio odnos između Željka i Nede.

13.13. Svjedok Branko Hrpka, nesrodan, također nije imao nikakvih saznanja.

13.14. Svjedok Eva Jelaš, supruga tužitelja, u svom iskazu je u bitnom navela da je Neda dolazila u Osijek iz Makarske jednom ili dva puta godišnje i to u ožujku ili travnju i u rujnu. Zadnji put prije smrti je bila 2012. kada su ženili sina. Neda je uvijek boravila kod nje kada bi dolazila u Osijek, ne zna kakav je bio odnos između Željka i

Nede. Željko je svake godine za vrijeme ljeta zatvorio gostionu u svibnju i sve do rujna bi bio u Makarskoj kod majke i tamo se bavio turizmom. Neda bi prije sezone sve pripremila, ofarbala, pospremila a ona i tužitelj su zadnji put bili u Makarskoj 2014. kada je Neda bila u dobrom zdravstvenom stanju.

13.15. Svjedok Irena Čerba, nesrodna, obiteljska prijateljica tuženika je u bitnom iskazala da je u dva navrata bila u Makarskoj na ljetovanju kod tuženika, da je odnos između tuženika i Nede bio dobar, odličan, da je tuženik radio za kuću, nabavljao stvari, te da je unazad 10-ak godina tuženik svake godine krajem svibnja odlazio u Makarsku i tamo bio sve do Svih Svetih. Tuženik je zadnji put bio u Makarskoj kod Nede u travnju 2018. jer joj nešto nije bilo dobro i ostao je mjesec dana. Nakon što se on vratio kod Nede je otišla njegova kći Anita. Svjedokinja je iskazala da je ovo čula iz priče sa tuženikom suprugom Blaženkom s kojom se čuje dva ili tri puta tjedno.

13.16. Svjedok Blaženka Jelaš, tuženikova supruga, u svom iskazu je u bitnom iskazala da su svako ljeto odlazili u Makarsku, da je zadnji put vidjela svekrvu u ljeto 2017. i da je ona tada bila stara ali dobrog zdravstvenog stanja i bistrog uma a dok su bili kod nje oni su se brinuli o njoj, kuhali joj i cijelo vrijeme je s njima jela, suprug bi je vozio kod liječnika na kontrole u Split. Kada bi ostala sama preko zime u Makarskoj sama bi vodila brigu o sebi a povremeno joj je znala doći susjeda Jujnović. Zadnji put je bila u Osijeku za Uskrs 2017. a prije toga za Božić 2016. Njena svekrva nije razgovarala sa tužiteljem od 2015. jer su među njima razmirice krenule još 2012 kada je Zdenko želio da mu mama prepiše $\frac{1}{2}$ kuće u Makarskoj i $\frac{1}{2}$ kuće u Osijeku. Svekrva je imala više povjerenja u njenog supruga, opunomoćila ga za tekući račun, on joj je plaćao režije unaprijed da ona ne bi morala odlazi plaćati. Nabavljao joj je drva za grijanje, nabavljao joj je namirnice. Za Božić i Uskrs su joj slali pakete preko Tiska.

13.17. Svjedok Anita Jelaš, tuženikova kći, u bitnom je iskazala da je bila sa ocem i bakom kod javnog bilježnika kada je Ugovor o doživotnom uzdržavanju ovjeren. Prije nego što je ovaj Ugovor sačinjen, bila je kod bake koja joj je rekla da želi sačiniti ugovor sa njenim ocem, da joj je rekla da se on ionako brine o njoj, a jedino što ona želi je da bude vlasnica do smrti. I na bakino inzistiranje ona je otišla kod javnog bilježnika. Njen otac se brinuo o baki i puno prije nego je ugovor zaključen. Negdje od kraja 90-ih godina, njen brat i otac su boravili na moru kod bake po tri mjeseca a otac je sve više produžavao svoje boravke, pa kasnije kada je otišao u mirovinu 2012. boravio je i po šest mjeseci. Za to vrijeme otac ili majka u kuhali i jeli s bakom, otac je plaćao režije, kupovao drva i slagao baki, a zadnjih par godina je obrađivao i vrt. Baka je dolazila u Osijek. Ona je bila kod bake u Makarskoj u svibnju 2018., tada se žalila da ima probleme s mjehurom pa joj je kupila lijekove. Provjerom je svjedokinja navela da je imala avionsku kartu Osijek-Split za termine od 18. do 25. svibnja 2018., da je dva dana bila u Splitu, a ostatak u Makarskoj, da je baka od njenog odlaska do datuma kada je trebao doći otac završila u bolnici.

14. Prema članku 322. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., i 155/2023., dalje: ZOO) ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, ništetan je, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

15. Tužitelj glavni tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora temelji na tvrdnji da je na sklapanje spornog Ugovora utjecala nedopuštena pobuda kao i prividnost takvog Ugovora.

16. Prema odredbi članka 285. stavak 1. ZOO posljedica prividnog ugovora nije njegova ništetnost, već među ugovornim stranama prividan ugovor nema učinka, on

je pravno nepostojeći u smislu odredbe članka 247.ZOO kojim je propisano da je ugovor sklopljen kada su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Između ugovornih stranaka simuliranog pravnog posla nije postignuta suglasnost volje za sklapanje ugovora (stranke nisu htjele i ne žele takva ugovor već „nešto drugo“ što tome ugovoru ne odgovara). Nadalje, članak 273. stavak 1.ZOO propisuje da pobude iz kojih je ugovor sklopljen ne utječu na njegovu valjanost, ali ako je nedopuštena pobuda bitno utjecala na odluku jednog ugovaratelja da sklopi ugovor i ako je to drugi ugovaratelj znao ili morao znati, ugovor će biti bez učinka (stavak 2.).

17.Dakle, ugovor za koji zakon propisuje (članak 285.stavak 1.ZOO, odnosno članak 273.stavak 2. ZOO) da je bez pravnog učinka među ugovornim strankama, kao pravno neegzistirajući (nepostojeći), ne može biti protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva pa slijedom toga niti ništetan u smislu odredbe članka 322.stavka 1. ZOO.

18. Osim navedenog, potrebno je istaknuti i sljedeće:

ZOO u članku 579.stavku 1. propisuje da se ugovorom o doživotnom uzdržavanju obvezuje jedna strana (davatelj uzdržavanja) da će drugu stranu ili trećega (primatelja uzdržavanja) uzdržavati do njegove smrti, a druga strana izjavljuje da mu daje svu ili dio svoje imovine, s time da je stecanje stvari i prava odgođeno do trenutka smrti primatelja uzdržavanja, dok u članku 583.stavku 3. propisuje da svaka strana može zahtijevati raskid ugovora ako druga strana ne ispunjava svoje obveze.

19.Iz iskaza brojnih svjedoka i rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da je sad pok. Neda Jelaš, majka stranaka bila do pred smrti osoba bistrog uma, sposobna za samostalno izražavanje svoje volje i postupanja. Ista je 2016. godine zaključila sporni Ugovor sa svojim sinom, ovdje tuženikom. U Ugovoru je potvrdila da isti posljednjih dvadeset godina skrbi i brine o njoj što želi da radi do kraja njenog života. Neda Jelaš umrla je 2018. godine. Nitko od saslušanih svjedoka nije imao saznanja da bi se ista eventualno požalila da tuženik ne izvršava svoje obveze iz spornog Ugovora, odnosno da bi ista eventualno tražila raskidanje spornog Ugovora iz razloga što tuženik ne bi ispunjavao svoje ugovorne obveze u obimu i onako kako je to očito primateljica uzdržavanja bila zadovoljna. Činjenica da tuženik nije stalno boravio kod svoje majke i da je ona mogla samostalno brinuti o sebi ne ukazuje na to da tuženik ne bi ispunjavao svoje ugovorne obveze. Iz rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da je tuženik jedan dio godine boravio sa majkom u Makarskoj, i osobno joj pružao uzdržavanje, svu potrebu skrb prema njenim potrebama, a u periodima kada nije bio redovito bi se čuo telefonom i po potrebi dolazio. Ovdje valja istaknuti da izvor sredstava iz kojih davatelj uzdržavanja daje uzdržavanje ne utječe na valjanost ugovora o doživotnom uzdržavanju, pa stoga navodi tužitelja da je tuženik slabog imovnog stanja nisu od utjecaja. Sud je poklonio vjeru iskazima saslušanih svjedoka u dijelu u kojem su isti u korelaciji s ostalim rezultatima provedenog dokaznog postupka. S druge pak strane u spis su dostavljena dva darovna ugovora (list 216 i 217 spisa) kao i pismo Nede Jelaš (list 218 spisa) iz kojih je razvidno da je tužitelj potpisao darovne ugovore kojim bi mu majka kao darovateljica darovala suvlasnički dio nekretnina u k.o. Makarska-Makar i k.o. Osijek, koje ugovore darovateljica nije potpisala, a u pismu od 21. lipnja 2017. Neda Jelaš se obraća tužitelju u kojem ističe da je ovo njena imovina kojom može raspolagati kako je napravila pri zdravoj pameti kod javnog bilježnika i ovjerila u sudu u Makarskoj, a u koliko dođe na njena vrata u Makarsku da će prijaviti policiji zbog uznemiravanja i da je ostavi na miru do kraja života.

20.Imajući u vidu da je sporni Ugovor ovjeren kod Javnog bilježnika u Makarskoj Ante Pejkovića dana 29.kolovoza 2016. u kojem je isti pročitao ugovor i upozorio

stranke na pravne posljedice ugovora na temelju članka 580.stavka 1. i 2.ZOO te utvrdio pravu volju stranaka, za zaključiti je da su pok. primateljica uzdržavanja i tuženik kao davatelj uzdržavanja stvarno zaključili ugovor o doživotnom uzdržavanju, a ne neki drugi ugovor (tužitelj u historijatu tužbe tvrdi da se radi o oporučnom raspolaganju odnosno o darovanju za slučaj smrti). Kako tužitelj nije dokazao osnovanosti svog glavnog tužbenog zahtjeva, to je isti odbijen kao neosnovan radi čega je odlučeno kao u točki I. izreke ove presude.

21.U odnosu na eventualno kumulirani tužbeni zahtjev koji se odnosi na raskid Ugovora:

22.Nema razloga da bi se odlukom suda raskinuo sporni Ugovor o doživotnom uzdržavanju kako to traži tužitelj jer je dokazano i prethodno obrazloženo da je tuženik pružao brigu pok. majci Nedi Jelaš , posjećivano je za života, pripremao drva, pružao joj skrb prema potrebi, pa je time i ispunjavao obveze iz Ugovora zbog čega u konkretnom slučaju nisu ostvarene pretpostavke za raskid predmetnog Ugovora propisane člankom 583.stavak 3. ZOO . Stoga je odlučeno kao pod točkom II.izreke ove presude.

23. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi članka 154. st. 1. i članka 155. st. 1. i 2. ZPP, kao i na odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" br. 138/23 , dalje u tekstu: Tarife).

24. Tako je tuženiku valjalo priznati: za sastavljanje odgovora na tužbu 250 bodova temeljem Tbr.8. t.1. Tarife, za zastupanje na ročištima:19.svibnja 2021.,8.srpnja 2021., 13.srpnja 2021., 30.kolovoza 2021.,21.rujna 2021., 14.rujna 2021., 20.listopada 2021., 23.studenoga 2022.i 15.travnja 2026. svako po 250 bodova, temeljem Tbr.9. t.1. Tarife, dakle ukupno 2500 bodova, što s obzirom na vrijednost boda (2,00 eura) daje iznos od 5.000,00 eura. Ovaj iznos je valjalo uvećati za iznos od 1.250,00 eura na ime poreza na dodanu vrijednost 25%, temeljem Tbr.46.Tarife pa je tako tuženiku dosuđen ukupan trošak u iznosu od 6.250,00 eura.

Zatezna kamata na trošak parničnog postupka dosuđena je jer je tuženik istu zahtijevao u popisu od 15.travnja 2026., sukladno članku 151.stavak 3. ZPP.

25. Stoga je odlučeno kao pod točkom III izreke ove odluke.

U Makarskoj, 26. svibnja 2026.

SUTKINJA
MARIJANA VISKOVIĆ

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe Županijskom sudu.

Žalba se podnosi putem ovog suda u tri primjerka u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude (članak 348. ZPP-a).

Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena.

Ako stranka nije pristupila na ročište na koje se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

Stranci koja nije bila obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena (članak 335. ZPP-a).

DNA:

1. Tužitelju putem punomoćnika Ivana Ćosića, odvjetnika u Imotskom
2. Tuženiku, putem punomoćnika Daria Lalića i Bojana Filipovića, odvjetnika u Makarskoj
3. Za spis

Broj zapisa: **9-30888-9481f**

Kontrolni broj: **050d1-22795-64044**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Makarskoj** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.